

[Gert Petersen.]

om jeg selvfølgelig er af den overbevisning, at hvis vi sammenligner os med Sverige, ser vi langt mere selvstændighed, og det har noget at gøre med, at Sverige er ubundet, alliancefrit og ikke medlem af NATO.

Sigsgaard: Der er sagt meget, og jeg skal ikke føje meget til. Man kan vælge som regeringen at betragte traktaten med alle dens mangler som et fremskridt trods alt, og det samme standpunkt har alle ordførerne jo hidtil indtaget, eller man kan, som Frankrig har gjort det — og Frankrigs egentlige motiver skal jeg ikke komme ind på i denne sammenhæng — hæfte sig ved de yderst mangelfulde kontrolbestemmelser, der gør traktatens værdi noget tvivlsom. Traktaten understreger den uhyggelige kendsgerning, at supermagterne for længst har inddraget de internationale havarealer i deres oprustningskapløb. I traktaten fastholder de deres ret til at placere andre våben end dem, der omfattes af traktaten, på eller under havbunden. Man kan måske hævde, at en godkendelse af traktaten indebærer en godkendelse af denne ret, som supermagterne altså har tiltaget sig, og den ret ønsker vi i VS ikke at godkende.

At retten til at inddrage havbunden i oprustningen indirekte fastslås i traktaten, er en opfattelse, som ministeren åbenbart deler, for han siger nemlig i fremsættelsestalen, at:

„havbunds aftalen tillader enhver kyststat inden for 12 sømiles grænsen at anbringe masseødelæggelsesvåben på havbunden.“

Gennem nægtelsen af at inddrage yderligere våbenkategorier og større geografiske områder under aftalen har supermagterne gjort det klart, at våbenkapløbet på havbunden vil fortsætte, bl. a. med risiko for, at havene, der er livsvigtige for menneskearten overlevelsesmulighed, forurenes uopretteligt. Det er ikke nævnt nogle steder, så vidt jeg har set, i det, der hidtil har været sagt og skrevet, men det er jo et yderst al-

vorligt aspekt ved det hele. I det omfang, aftalen skaber tryghed, vil det derfor være en falsk tryghed.

På hele den baggrund må min og VS' konklusion blive, at vi ikke vil stemme imod denne aftale, men at vi på den anden side heller ikke vil stemme for den. Vi må altså undlade at stemme.

Ministeren for nedrustningsspørgsmål (*K. Helweg Petersen*): Jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard, at det ikke ud af de bemærkninger, som hr. Sigsgaard citerede, kan udledes, at jeg skulle acceptere, at man måtte anbringe disse masseødelæggelsesmidler inden for 12 sømiles grænsen. Det er en konstatering af de realiteter, der nu engang foreligger. Jeg har naturligvis den opfattelse, at man helt skal fritage havbunden for anbringelsen af alle arter af ødelæggelsesmidler, og jeg kan da også føje til, at det har jeg gjort opmærksom på i en tale i første komité i efteråret 1969, hvor jeg udtrykkelig fremhævede, at vi ikke fandt, at den aftale, der her blev truffet, var rummelig nok. For så vidt sluttede jeg mig til den række af kritikere, der fremførte deres synspunkter imod supermagternes fælles forslag.

Al den kritik, der kom i efteråret 1969 under FNs samling, førte så til, som hr. Gert Petersen for redegjorde for, de forbedringer, som opnåedes i aftalen.

Man har været inde på supermagternes dominans, og det er i hvert fald en helt uomstødelig kendsgerning, at man ikke få supermagterne med, så bliver der ingen aftaler. Men det er rigtigt, som det også er understreget fra flere sider, især af hr. Gert Petersen, at naturligvis betyder det noget, under visse omstændigheder måske adskiligt, hvad der fremføres fra de små og de mindre staters side. Jeg vil meget gerne understrege som min opfattelse, hvor væsentligt det er, at vi styrker vore muligheder for at gøre en indsats i samarbejde med andre mindre stater. Det er nemlig rigtigt, som hr. Erik Kragh understregede, at der virkelig er tale om en kritisk fase i kraft af